

Informační Bulletin č. 2/2011 - 21. dubna 2011

Jméno Zdeňka Milera nese jedna z planetek obíhajících kolem Slunce

Český Krteček poletí zanedlouho s raketoplánem do kosmu. Autor Krtečkových dobrodružství Zdeněk Miler však už ve vesmíru své místo má – jeho jméno nese jedna z planetek objevených na Kleti.

Dnešní planetku Planetku (20364) Zdeněkmiler objevili astronomové z Observatoře Kleť na snímku pořízeném 20. května 1998 pomocí 0,57-m zrcadlového dalekohledu vybaveného elektronickou kamerou. Planetka patří mezi tělesa hlavního pásu planetek nacházejících se v prstenci mezi drahami velkých planet Marsu a Jupiteru. Kolem Slunce oběhne po eliptické dráze jednou za 5,02 roku a dosahuje rozměru cca 15 kilometrů. Sklon její dráhy k rovině ekliptiky (tedy k rovině oběhu Země kolem Slunce) je 2,8 stupňů. O jejích dalších parametrech toho zatím víme je jen málo. Planetka je příliš malá na to, aby byla pozorována pouhým okem, na její zaznamenání je třeba použít větší hvězdářský dalekohled. Kromě Observatoře Kleť byla planetka Zdeněkmiler zaznamenána v rámci amerických astronomických projektů LINEAR, Spacewatch, Catalina Sky Survey a dokonce na snímcích z kosmické sondy WISE.

Planetky jsou malá tělesa sluneční soustavy, větší či menší balvany, kamenná či kovová tělesa, vlastně „nepoužitý stavební materiál“ při tvorbě velkých planet.

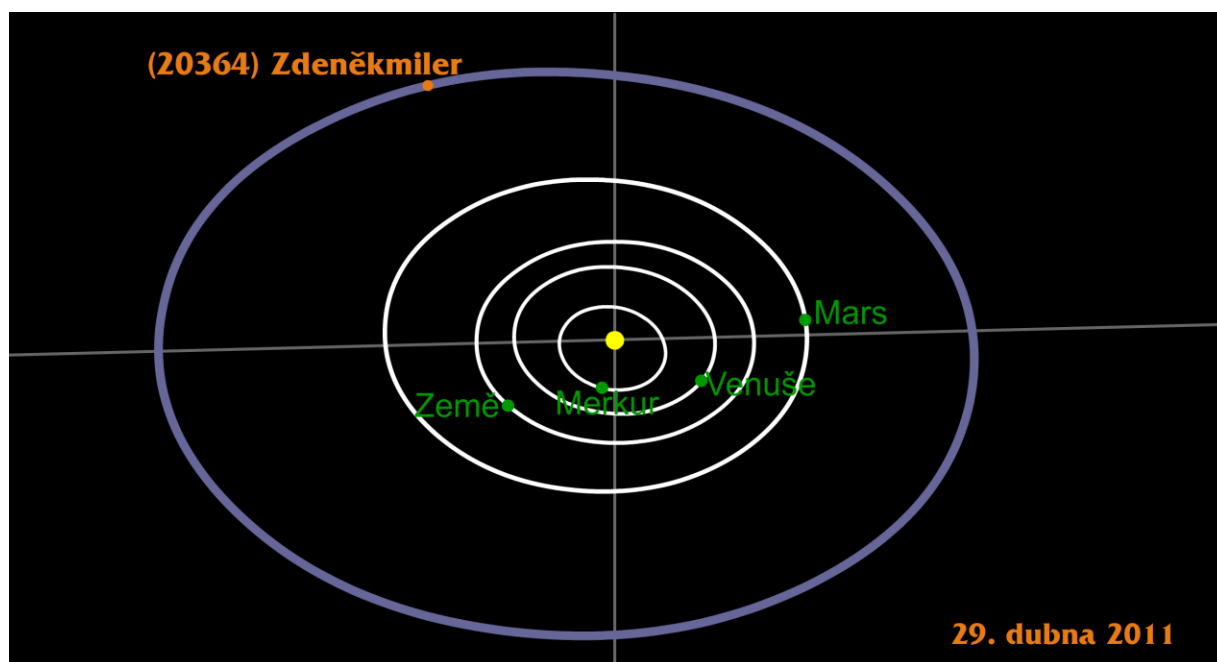
Hvězdárna na vrcholu jihočeské hory Kleť je doma i ve světě dlouhodobě známá výzkumem planetek a komet. Na kontě má objevy více než devíti set dosud neznámých planetek a výpočty jejich drah. Astronomové z kletské observatoře mají možnost navrhnout těmto vesmírným tělesům pojmenování, která po schválení Mezinárodní astronomickou unií celosvětově reprezentují naši zemi.

Astronom a spoluobjevitel planety Miloš Tichý říká : „Své místo v astronomických katalozích a potažmo na hvězdné obloze si Zdeněk Miler určitě zaslouží. Krtečkova dobrodružství těšila už několik generací dětí i dospělých a Krteček se v nich dokonce zabývá astronomií i kosmonautikou. Určitě znáte příběhy *Krtek a raketa* nebo *Krtek a zelená hvězda*“.

Nyní se však dostane Krtek do kosmu doopravdy. Slavnou českou plyšovou postavičku si vezme do vesmíru ve svém osobním balíčku americký astronaut Andrew Feustel na misi raketoplánu Endeavour STS-134 s plánovaným startem 29. dubna 2011. V době mise STS-134 se bude planetka Zdeněkmiler nacházet v souhvězdí Blíženců. I astronaut Feustel na palubě raketoplánu by na její vyfotografování musel použít větší dalekohled.

Jana Tichá
ředitelka

Dráha planetky (20364) Zdeněkmler ve sluneční soustavě (© 2011, Observatoř Klet'

Anglický originál citace k pojmenování planetky z Minor Planet Circulars :

(20364) Zdeněkmler = 1998 KC5

Discovered 1998 May 20 by M. Tichý and Z. Moravec at Klet'.

Czech film-maker and illustrator Zdeněk Miler (b. 1921), known for his cartoons and books for children, is particularly famous for his amiable cartoon character Krtek (Little Mole). The first episode, *How the Mole Got His Trousers*, of 49 Mole stories was produced in 1956. (Minor Planet Circular No. 56613 – 2006 April 13)

Odkazy :

<http://www.cfa.harvard.edu/iau/lists/NumberedMPs020001.html>

<http://www.hvezdarnacb.cz/jmena/viewcz.php3?astnum=20364>

<http://www.planetky.cz>

Kontakty :

Miloš Tichý

astronom, vedoucí observatoře

Observatoř Klet'

mtichy@klet.cz

Tel. 380 711 242 nebo 380 123 327 (VoIP)

Mobil : 603 913 985

poštovní adresa: Hvězdárna a planetárium

Zátkovo nábřeží 4

370 01 České Budějovice